

[Elisabeth Bruun Olesen]

de overenskomstansattes organisationer. Det kan godt ske, at det har været hensigten, men hensigt er ikke det samme som handling, og moderniseringsfasen er nået lidt længere end den første, spæde startspurt.

Men når vi så sammenligner moderniseringsprogrammets intentioner vedrørende delegering af ansvar og beføjelser, er det i virkeligheden interessant at se, at den statslige samarbejdsaftale, der er indeholdt i et cirkulære fra lønnings- og pensionsdepartementet fra 1979, i § 1, stk. 2, indeholder den samme hensigt som moderniseringsprogrammet vedrørende delegering af ansvar og beføjelser. Moderniseringsprogrammet taler om, at de bedste resultater nås, hvis der i højere grad i de enkelte styrelser og institutioner sker en placering af ansvar hos den enkelte medarbejder.

Samarbejdsaftalen siger: »Med det formål at styrke medarbejdernes interesse for virksomhedens, institutionens, effektivitet og for at sikre arbejdstilfredsheden skal der på alle trin i statens virksomheder og institutioner anvendes ledelsesformer, der indebærer den videst mulige delegering af ansvar og beføjelser til den enkelte medarbejder eller gruppe af medarbejdere. Der skal herved gives de ansatte mulighed for at være medbestemmede ved arbejdets tilrettelæggelse og udformningen af deres egen arbejdssituation.«

Der er altså i virkeligheden ikke nogen speciel uoverensstemmelse mellem moderniseringsredegørelsens tanker og de ideer og tanker, der også ligger i samarbejdsudvalgs-cirkulæret, men regeringens hensigter går jo langt videre.

Den decentralisering, finansministeren omtalte i sin redegørelse, har nogle meget klare begrænsninger. Regeringen vil langtfra stille de enkelte styrelser helt frit ved at overlade dem en stak penge, hvorefter de bare selv kan finde ud af det. Nej, der er stadig væk snor i et meget væsentligt område, nemlig personaleforbruget. Friheden til at tilpasse personaleforbruget til ændrede vilkår er begrænset ved, at det skal holdes inden for en given lønsom og et givet timeloft. Der kan altså ikke ansættes flere medarbejdere, der kan ikke ske overførsel til lønkontiene fra de øvrige konti. Det betyder i praksis, at den tilpasning af personaleforbruget til ændrede vilkår, som der tales om i redegørelsen, kun kan ske i én retning, nemlig i nedadgående

retning. Det er blot større frihed til nedskæringer, der skal ud i de enkelte styrelser, ikke spor andet. Det er simpelt hen indkomstpøli-tik på lokalt niveau.

Nu er denne diskussion lidt ejendommelig for en VS'er, når man kigger på moderniseringsredegørelsen ud fra et snævert samarbejdsudvalgssynspunkt. Vi er nemlig yderst skeptiske over for, hvad man overhovedet kan bruge samarbejdsudvalgene til. Vi mener, det er classesamarbejdsorganer, som tilslører, at det, det reelt handler om, er, at der er en grundlæggende modsætning mellem arbejdsgivere og lønarbejdere. Vi går simpelt hen imod, at lønarbejderne via samarbejdsudvalgene skal sidde og administrere nedskæringerne selv, selv finde ud af og selv pege på, hvem eller hvilke personalegrupper der skal fyres, og hvordan man sparer bedst. Det står i skærende modsætning til den kamp, vi mener står i centrum, nemlig kampen imod nedskæringerne.

Det mest positive, man kan sige om samarbejdsudvalgene, er, at hvis ledelsen overholdt spillets regler, kunne medarbejderne bruge samarbejdsudvalgene til at forhale de værste ting, men som oftest overholder arbejdsgiverne, finansministeren i dette tilfælde, ikke spillets regler; og hvilke sanktionsmuligheder, og jeg mener reelle sanktionsmuligheder, har lønarbejderne egentlig over for ledelsen?

Til sidst vil jeg kort gøre et par bemærkninger om moderniseringsplanen. Jeg vil da godt starte med at give finansministeren en kompliment. Redegørelsen undgår elegant ordet nedskæring, som er det reelle indhold. I stedet tales der kvikt og smart om kvalitativ forbedring inden for de bestående ressourcerammer, hvilket i sig selv er et paradoks, set på baggrund af et stadigt stigende behov for offentlige ydelser. Så er der masser af fine og positivt værdiladede ord som decentralisering, fleksibilitet, regelforenkling og brugerstyring; alt nævnes i flæng. Det er ord, som venstrefløjens også kan gå ind for, og det er også rigtigt, at den offentlige sektor har vist en lang række uheldige egenskaber. Der har været stor centralisering, stivhed, bureaukrati, umyndiggørelse, hvor befolkningen er blevet gjort til klienter. Derfor kan højrefløjens og venstrefløjens mødes i en kritik af det offentlige apparat, sådan som det ser ud i dag.